Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (septītā palāta)

2015. gada 29. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Nediskriminācijas princips — LESD 18. pants — Savienības pilsonība — LESD 20. pants — Personu brīva pārvietošanās — LESD 63. pants — Kapitāla brīva aprite — Ceļu satiksme — Vadītāji, kuri dzīvo attiecīgajā dalībvalstī — Pienākums policijas pārbaudes laikā uzreiz sniegt pierādījumu, ka citā dalībvalstī reģistrētu transportlīdzekļu izmantošana ir tiesiska

Lieta C-583/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Sombathejas Administratīvā un darba lietu tiesa, Ungārija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 11. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 18. decembrī, tiesvedībā

Benjámin Dávid Nagy

pret

Vas Megyei Rendőr-főkapitányság .

TIESA (septītā palāta)

šādā sastāvā: sestās palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], kas pilda septītās palātas priekšsēdētāja pienākumus, tiesneši K. Likurgs [*C. Lycourgos*] (referents) un Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*],

ģenerāladvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— Ungārijas valdības vārdā – *M. Tátrai* un *G. Koós*, pārstāvji,

— Eiropas Komisijas vārdā – *E. Montaguti* un *B. Béres*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokātes uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – ungāru.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt LESD 18. pantu un 20. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

2 Šis lūgums ir ticis iesniegts tiesvedībā starp *B. D. Nagy* un *Vas Megyei Rendőr-főkapitányság* (Vašas departamenta Centrālais komisariāts; turpmāk tekstā – "Centrālais komisariāts") saistībā ar administratīvu naudassodu, kas uzlikts par tāda valsts tiesiskā regulējuma pārkāpumu, kurā noteikta kārtība, kādā Ungārijā dzīvojoša persona tās teritorijā izmanto transportlīdzekli ar ārvalstu numura zīmēm.

Atbilstošās tiesību normas

3 Ungārijā 1988. gada Likuma Nr. I par ceļu satiksmi (*A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény*; turpmāk tekstā – "Ceļu satiksmes likums") 20. panta 1. punkta l) apakšpunktā un 4. punktā ir paredzēts:

"1. Jebkurai personai, kura pārkāpj šā likuma, īpašu leģislatīvo vai reglamentējošo aktu noteikumus vai Kopienu tiesību aktus, kas attiecas uz transportlīdzekļa ar ārvalstu numura zīmi valdīšanu vai izmantošanu valsts teritorijā, kuru veic persona vai organizācija, kam tajā ir mītnesvieta, ir jāmaksā naudassods,

[..].

4. Personām, kuras pārkāpj 1. punkta [..] l) apakšpunkta [..] noteikumus, piemēro naudassodu 10 000–800 000 [Ungārijas forintu (HUF)] apmērā [(aptuveni EUR 32–2500)]. Piemērojamo naudassodu maksimālo apmēru [..] nosaka īpašā tiesību aktā."

4 Saskaņā ar šā likuma 25.B pantu:

"1. Ceļu satiksmē var piedalīties jebkurš transportlīdzeklis [..], kuram ir par ceļu satiksmi atbildīgās iestādes izsniegta administratīva atļauja un Ungārijas numura zīmes, ar nosacījumu, ka:

a) transportlīdzekļa valdītājs ir Ungārijā esošs valdītājs atbilstoši šā likuma noteikumiem vai

b) transportlīdzekļa vadītāja domicils ir Ungārijas teritorijā.

2. 1. punkta a) apakšpunkts nav piemērojams, ja

a) valdītājs nav fiziska persona un veic savu parasto darbību ārvalstī, kurā tam ir reģistrēts uzņēmums (filiāle) [..],

[..].

4. 1. punkta b) apakšpunkts nav piemērojams, ja

a) transportlīdzekļa vadītāja pastāvīgā dzīvesvieta nav Ungārijas teritorijā,

b) transportlīdzekļa vadītājs transportlīdzekli izmanto Ungārijas teritorijā ne ilgāk kā 30 dienas sešu mēnešu laikposmā, un tā valdītājs ir piekritis tā izmantošanai aktā, kurā ir norādīts arī transportlīdzekļa izmantošanas tiesību piešķiršanas datums un izmantošanas tiesību termiņš, vai

c) transportlīdzekļa vadītājs no ārvalstīs esoša valdītāja ir ieguvis tiesības izmantot transportlīdzekli Ungārijas teritorijā sava parastā darba vajadzībām.

[..].

5. Transportlīdzekļa valdītājam vai vadītājam pārbaudes gaitā ir pienākums ar publisku vai privātu dokumentu, kas ir ungāru valodā vai kam ir pievienots apliecināts tulkojums ungāru valodā vai vienkāršs neapliecināts tulkojums, pierādīt, ka pastāv 2. un 4. punktā noteiktie apstākļi."

5 Valdības 2009. gada 29. jūlija Dekrēta Nr. 156/2009 par naudassodu, kas piemērojami, ja tiek pārkāpti atsevišķi noteikumi, kuri attiecas uz preču un personu autopārvadājumiem, kā arī uz ceļu satiksmi, summu un par administratīvajiem uzdevumiem saistībā ar naudassodu piemērošanu (*A közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról szóló 156/2009. Kormányrendelet*) 12.A pantā ir paredzēts:

"1. Ungārijā esošam transportlīdzekļa valdītājam, kurš pārkāpj [Ceļu satiksmes likuma] 20. panta 1. punkta l) apakšpunkta noteikumus, ja tas nav fiziska persona, ir jāmaksā naudassods šādā apmērā:

a) tāda transportlīdzekļa gadījumā, kura motora tilpums ir vienāds ar vai mazāks nekā 2000 cm^3, – HUF 400 000 apmērā (aptuveni EUR 1250),

b) tāda transportlīdzekļa gadījumā, kura motora tilpums pārsniedz 2000 cm^3, – HUF 800 000 apmērā (aptuveni EUR 2500) vai

c) citu transportlīdzekļu gadījumā – HUF 200 000 apmērā (aptuveni EUR 625).

2. Ja [Ceļu satiksmes likuma] 20. panta 1. punkta l) apakšpunkta pārkāpumu veic fiziska persona, naudassods, kas šai persona ir jāmaksā, ir vienāds ar pusi no 1. punktā paredzētās summas.

[..]"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

6 *B. D. Nagy* ir Ungārijas valstspiederīgais, kurš dzīvo Ungārijā, kurš 2013. gada 16. maijā nebija darba ņēmējs Savienības tiesību izpratnē un kuram nebija pastāvīgas dzīvesvietas ārvalstīs.

7 *B. D. Nagy* pusbrālis, kurš ir Austrijā dzīvojošs Ungārijas valstspiederīgais, ir viens no Austrijā reģistrētas sabiedrības *Alpen-Reisen Horváth OG* (turpmāk tekstā – "*Alpen-Reisen*") biedriem un tās likumiskais pārstāvis.

8 Ar 2010. gada 3. decembrī noslēgtu līgumu *Alpen-Reisen* piešķīra *B. D. Nagy* tiesības lietot vieglo automašīnu, kurai ir Austrijas numura zīme, uz laiku no 2010. gada 7. decembra līdz šo tiesību atsaukšanai.

9 Minētais transportlīdzeklis neatradās pastāvīgā *B. D. Nagy* turējumā, bet viņš to izmantoja reizi pa reizei, kad viņa pusbrālis lūdza viņam veikt kādu uzdevumu *Alpen-Reisen* interesēs. Transportlīdzekļa uzturēšanas izmaksas sedza šī sabiedrība.

10 2013. gada 16. maijā, kad *B. D. Nagy* ar šo Austrijā reģistrēto vieglo automašīnu piedalījās ceļu satiksmē Sombathejā (Ungārija), viņu pārbaudīja policija. Šīs pārbaudes laikā *B. D. Nagy* paskaidroja, ka minēto transportlīdzekli izmantošanai Ungārijā viņam ir nodevis lietošanā viņa pusbrālis, bet uz vietas

nevarēja uzrādīt līgumu par šā transportlīdzekļa lietošanas tiesību nodošanu. Rezultātā policijas amatpersonas izņēma transportlīdzekļa numura zīmes, kā arī attiecībā uz konkrēto transportlīdzekli izsniegto administratīvo atļauju piedalīties ceļu satiksmē.

11 Sombathejas policijas komisariāts (*Szombathelyi Rendőrkapitányság*) ar 2013. gada 30. maija lēmumu *B. D. Nagy* uzlika administratīvo naudassodu HUF 400 000 (aptuveni EUR 1250) apmērā par to noteikumu pārkāpšanu, kas attiecas uz Ungārijas iedzīvotāju veiktu transportlīdzekļu ar ārvalstu numura zīmēm izmantošanu Ungārijas teritorijā.

12 *B. D. Nagy* par šo lēmumu iesniedza administratīvu sūdzību Centrālajā komisariātā. Šo sūdzību viņš pamatoja ar to, ka viņa pusbrālis viņam bija piešķīris atļauju vadīt attiecīgo transportlīdzekli un ka Ungārijas tiesību normas, uz kuru pamata naudassods viņam tika uzlikts, ir pretrunā Savienības tiesībām, it īpaši personu brīvas pārvietošanās principam. Šajā ziņā viņš atsaucās uz tobrīd Tiesā izskatīšanā esošo lietu, kurā vēlāk tika pieņemts rīkojums *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705) un kura attiecās uz to pašu Ungārijas tiesisko regulējumu.

13 Ar 2013. gada 15. jūlija lēmumu Centrālais komisariāts atstāja spēkā Sombathejas policijas komisariāta rīkojumu. Centrālais komisariāts it īpaši konstatēja, ka *B. D. Nagy* nespēja uz vietas uzrādīt dokumentu, kas pierādītu, ka viņš transportlīdzekli valsts teritorijā ir izmantojis likumīgi.

14 *B. D. Nagy* par šo Centrālā komisariāta lēmumu cēla prasību iesniedzējtiesā – *Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Sombathejas Administratīvā un darba lietu tiesa). Šīs prasības pamatojumam viņš apgalvoja, ka Ceļu satiksmes likuma 20. panta 1. punkta l) apakšpunkts un 25.B panta 1. punkta b) apakšpunkts, uz kuru pamata pieņemts Centrālā komisariāta 2013. gada 15. jūlija lēmums, ir pretrunā Savienības tiesībām. Šajā ziņā viņš uzrādīja 2010. gada 3. decembra līgumu, kurā viņam ir piešķirtas tiesības lietot attiecīgo transportlīdzekli, un apstiprināja, ka viņš nekad nav veicis profesionālu darbību.

15 Iesniedzējtiesa apturēja tiesvedību pamatlietā līdz rīkojuma *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705) pieņemšanai. Tajā Tiesa nosprieda, ka LESD 45. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurš ir tāds pats kā pamatlietā un kurā paredzēts, ka principā ceļu satiksmē šīs dalībvalsts ceļu tīklā drīkst piedalīties tikai transportlīdzekļi ar minētās dalībvalsts iestāžu izsniegtu atļauju un numura zīmi un ka šīs pašas valsts iedzīvotājam, kurš vēlas atsaukties uz atkāpi no šī noteikuma, pamatojoties uz to, ka viņš izmanto transportlīdzekli, ko viņa rīcībā nodevis viņa darba devējs, kurš ir nodibināts citā dalībvalstī, ir jāspēj policijas pārbaudes laikā uzreiz pierādīt, ka viņš atbilst šīs atkāpes piemērošanas nosacījumiem, kādi paredzēti attiecīgajā valsts tiesiskajā regulējumā, pretējā gadījumā viņam nekavējoties un bez iespējas tikt no tā atbrīvotam uzliek naudassodu, kas atbilst naudassodam, kāds ir piemērojams reģistrācijas pienākuma pārkāpuma gadījumā.

16 Tā kā *F. T. Kovács* bija darba ņēmējs Savienības tiesību izpratnē, Tiesa iesniedzējtiesai, kas tajā bija vērsusies saistībā ar šo lietu, sniedza atbildi attiecībā uz LESD 45. pantu, nevis attiecībā uz LESD 18. un 20. pantu, kuri arī bija minēti tās lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu.

17 Pēc tiesvedības turpināšanas pamatlietā *B. D. Nagy* sniedza informāciju par papildu faktiem, saskaņā ar kuru pēc sava pusbrāļa lūguma viņš regulāri sniedza tam savu atbalstu, kā ģimenes loceklis palīdzot veikt uzdevumus, kuri ir saistīti ar *Alpen-Reisen* darbību un kuru dēļ bija jāšķērso robeža starp Ungāriju un Austriju, taču par kuriem netika saņemta atlīdzība. Iesniedzējtiesa norāda, ka dienā, kad policija veica pārbaudi, *B. D. Nagy* bija jāveic šādi uzdevumi.

18 Šajos apstākļos *Szombathelyi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság* (Sombathejas Administratīvā un darba lietu tiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai LESD 18. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā tāpat kā pamatlietā aplūkotajā regulējumā ir noteikts, ka principā ceļu satiksmē uz šīs dalībvalsts ceļiem drīkst piedalīties tikai mehāniskie transportlīdzekļi ar šīs dalībvalsts iestāžu izsniegtu atļauju un numura zīmi un ka šīs pašas dalībvalsts iedzīvotājam, kurš nav darba ņēmējs Savienības tiesību izpratnē un kurš vēlas atsaukties uz atkāpi no šī noteikuma, pamatojoties uz to, ka viņš izmanto transportlīdzekli, ko viņa rīcībā nodevis saimnieciskās darbības subjekts, kura juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, jāspēj policijas pārbaudes laikā uzreiz pierādīt, ka viņš šo transportlīdzekli lieto atbilstoši attiecīgās dalībvalsts tiesiskajā regulējumā noteiktajām prasībām, pretējā gadījumā viņam nekavējoties un bez iespējas tikt no tā atbrīvotam piemēro naudassodu, kura apmērs atbilst naudassodam, kāds ir piemērojams transportlīdzekļa reģistrācijas pienākuma pārkāpumu gadījumos?

2) Vai LESD 20. panta 2. punkta a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā tāpat kā pamatlietā aplūkotajā regulējumā ir noteikts, ka principā ceļu satiksmē uz šīs dalībvalsts ceļiem drīkst piedalīties tikai mehāniskie transportlīdzekļi ar šīs dalībvalsts iestāžu izsniegtu atļauju un numura zīmi un ka šīs pašas dalībvalsts pastāvīgajam iedzīvotājam, kurš nav darba ņēmējs Savienības tiesību izpratnē un kurš vēlas atsaukties uz atkāpi no šī noteikuma, pamatojoties uz to, ka viņš izmanto transportlīdzekli, ko viņa rīcībā nodevis saimnieciskās darbības subjekts, kura juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, jāspēj policijas pārbaudes laikā uzreiz pierādīt, ka viņš šo transportlīdzekli lieto atbilstoši attiecīgās dalībvalsts tiesiskajā regulējumā noteiktajām prasībām, pretējā gadījumā viņam nekavējoties un bez iespējas tikt no tā atbrīvotam piemēro naudassodu, kura apmērs atbilst naudassodam, kāds ir piemērojams transportlīdzekļa reģistrācijas pienākuma pārkāpumu gadījumos?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

19 Ar jautājumiem, kuri ir jāapskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 18. pantam un 20. panta 2. punkta a) apakšpunktam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts, ka principā ceļu satiksmē šīs dalībvalsts ceļu tīklā drīkst piedalīties tikai transportlīdzekļi ar šīs valsts iestāžu izsniegtu administratīvu atļauju un numura zīmēm un ka šīs dalībvalsts iedzīvotājam, kurš vēlas atsaukties uz atkāpi no šā noteikuma, pamatojoties uz to, ka viņš izmanto transportlīdzekli, ko viņa rīcībā nodevis minētā transportlīdzekļa valdītājs, kurš ir nodibināts citā dalībvalstī, jāspēj policijas pārbaudes laikā uzreiz pierādīt, ka viņš atbilst šīs atkāpes piemērošanas nosacījumiem, kādi paredzēti attiecīgajā valsts tiesiskajā regulējumā, pretējā gadījumā viņam nekavējoties un bez iespējas tikt no tā atbrīvotam uzliek naudassodu, kas atbilst naudassodam, kāds ir piemērojams reģistrācijas pienākuma pārkāpuma gadījumā.

20 Vispirms ir jānorāda, ka, kaut arī formāli iesniedzējtiesa savu jautājumu ir attiecinājusi tikai uz LESD 18. panta un 20. panta 2. punkta a) apakšpunkta interpretāciju, šāds apstāklis neliedz Tiesai sniegt tai visu Savienības tiesību aspektu interpretāciju, kas var būt noderīgi, izspriežot tajā izskatāmo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa minēto jautājumu formulējumā ir uz tiem atsaukusies (šajā ziņā skat. spriedumus *ING. AUER*, C-251/06, EU:C:2007:658, 38. punkts, kā arī *van Putten* u.c., no C-578/10 līdz C-580/10, EU:C:2012:246, 23. punkts).

21 Atbilde uz uzdotajiem jautājumiem ir sniedzama, ņemot vērā visus Līguma un atvasināto tiesību noteikumus, kuriem var būt nozīme saistībā ar izvirzīto problēmu (šajā ziņā skat. spriedumus *Mutsch*, 137/84, EU:C:1985:335, 10. punkts, kā arī *van Putten* u.c., no C-578/10 līdz C-580/10, EU:C:2012:246, 24. punkts).

22 No Tiesā iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka *B. D. Nagy* kā iedzīvotājs Ungārijas ceļu tīklā ir izmantojis transportlīdzekli, kas ir reģistrēts citā dalībvalstī un ko tam bez atlīdzības ir nodevusi lietošanā Austrijā reģistrēta sabiedrība *Alpen-Reisen*, kuras biedrs un likumīgais pārstāvis ir *B. D. Nagy* pusbrālis.

23 Kā pareizi norāda Eiropas Komisija, Tiesa attiecībā uz lietošanas aizdevumu starp diviem pilsoņiem, kas ir atšķirīgu dalībvalstu iedzīvotāji, jau ir nospriedusi, ka transportlīdzekļa pārrobežu mēroga bezatlīdzības nodošana lietošanā ir uzskatāma par kapitāla apriti LESD 63. panta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumu *van Putten* u.c., no C-578/10 līdz C-580/10, EU:C:2012:246, 28. un 36. punkts).

24 Tā kā ir piemērojams LESD 63. pants un tajā ir paredzēti īpaši nediskriminācijas noteikumi, LESD 18. pants nav piemērojams (šajā ziņā skat. spriedumu *Missionswerk Werner Heukelbach*, C-25/10, EU:C:2011:65, 19. punkts).

25 Šādos apstākļos vispirms uzdotie jautājumi ir jāizskata LESD 63. panta gaismā un pēc tam – vajadzības gadījumā – ņemot vērā LESD 20. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

26 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka par šādiem ierobežojumiem LESD 63. panta 1. punkta izpratnē ir uzskatāmi tādi dalībvalsts paredzēti pasākumi, kuri tās iedzīvotājus var atturēt ņemt aizņēmumus citās dalībvalstīs (šajā ziņā skat. spriedumus Komisija/Beļģija, C-478/98, EU:C:2000:497, 18. punkts, kā arī *van Putten* u.c., no C-578/10 līdz C-580/10, EU:C:2012:246, 40. punkts).

27 Rīkojuma *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705), kurš attiecās uz tādu Ungārijas tiesisko regulējumu kā pamatlietā aplūkotais, 29. punktā Tiesa ir nospriedusi, ka šis regulējums attiecībā uz tā sekām ir līdzvērtīgs pienākuma saglabāšanai reģistrēt transportlīdzekli Ungārijā.

28 Proti, ar šo regulējumu tādam vadītājam kā prasītājs pamatlietā ir noteikts pienākums pastāvīgi pie sevis glabāt dokumentus, kas apliecina, ka ir izpildīti nosacījumi, lai piemērotu atkāpi no reģistrācijas pienākuma, pretējā gadījumā uzliek tādu naudassodu, kāds tiek uzlikts personai, kura ir pārkāpusi transportlīdzekļa reģistrācijas pienākumu. Šāda sankcija ir acīmredzami nesamērīga ar pamatlietā apskatīto pārkāpumu, kas ir būtiski mazāk smags nekā transportlīdzekļa nereģistrēšana (šajā ziņā skat. rīkojumu *Kovács*, C-5/13, EU:C:2013:705, 25. un 28. punkts).

29 Šajā ziņā ir jānorāda, ka tāda Ungārijas iedzīvotāja situācija, kurš šīs dalībvalsts autoceļu tīklā izmanto šajā dalībvalstī reģistrētu transportlīdzekli, kas bez atlīdzības ir nodots viņa lietošanā, ir objektīvi salīdzināma ar tāda iedzīvotāja situāciju, kurš tādos pašos apstākļos izmanto kādā citā dalībvalstī reģistrētu transportlīdzekli. Taču šā sprieduma iepriekšējā punktā minētie pienākumi netiek attiecināti uz tāda transportlīdzekļa izmantošanu, kas nodots lietošanā bez atlīdzības, ja šis transportlīdzeklis ir reģistrēts Ungārijā.

30 Tādējādi, ja vien citā dalībvalstī reģistrētu transportlīdzekli nav paredzēts pastāvīgi galvenokārt lietot Ungārijas teritorijā vai arī tas faktiski jau šādi netiek lietots – tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai –, tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā apskatītais ir uzskatāms par kapitāla brīvas aprites ierobežojumu LESD 63. panta 1. punkta izpratnē (šajā ziņā skat. spriedumu *van Putten* u.c., no C-578/10 līdz C-580/10, EU:C:2012:246, 50. punkts).

31 No Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka šāds LESD garantētas pamatbrīvības ierobežojums var tikt pieļauts tikai, ja tam ir leģitīms mērķis, kas ir saderīgs ar minēto līgumu, un ja to attaisno primāri vispārējo interešu apsvērumi. Tomēr arī tādā gadījumā šāda pasākuma piemērošanai ir jābūt piemērotai, lai īstenotu attiecīgo mērķi, un tā nedrīkst pārsniegt šā mērķa sasniegšanai vajadzīgo (it īpaši skat. rīkojumu *Kovács*, C-5/13, EU:C:2013:705, 31. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Tiesa rīkojuma *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705) 34. punktā ir nospriedusi, ka, kaut arī tāds tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais šķiet piemērots, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa īstenošanu, proti, apkarot krāpšanu nodokļu jomā attiecībā uz reģistrācijas nodevu un mehānisko transportlīdzekļu nodevu, tomēr ir uzskatāms, ka tas pārsniedz to, kas ir nepieciešams šā mērķa sasniegšanai.

33 Proti, tāpat kā apstākļos, saistībā ar kuriem tika pieņemts rīkojums *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705), nekas Tiesai iesniegtajos lietas materiālos neļauj izdarīt secinājumu, ka tādos apstākļos kā pamatlietā mērķi apkarot krāpšanu nodokļu jomā var sasniegt tikai, ja dokumenti, kas apliecina, ka ir izpildīti nosacījumi, lai varētu piemērot atkāpi no reģistrācijas pienākuma, tiek uzrādīti satiksmes pārbaudes brīdī, pretējā gadījumā uzliek naudassodu, kas atbilst naudassodam, kurš ir piemērojams reģistrācijas pienākuma pārkāpuma gadījumā, un ka šādu mērķi nevarētu sasniegt, ja šie dokumenti, kā tas ir pamatlietā, tiktu uzrādīti neilgi pēc šīs pārbaudes (rīkojums *Kovács*, C-5/13, EU:C:2013:705, 35. punkts).

34 Runājot par pamatojumu saistībā ar ceļu satiksmes pārbaužu efektivitātes prasību, uz ko Ungārijas valdība atsaucas savos rakstveida apsvērumos, ir jāatgādina, ka pamatlietā aplūkotajā valsts tiesiskajā regulējumā ir noteikts būtiska apmēra naudassods, kas konkrēti paredzēts, lai sodītu par reģistrācijas pienākuma neizpildi. Šāds pasākums pārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai sasniegtu ceļu satiksmes pārbaužu efektivitātes mērķi (šajā ziņā skat. rīkojumu *Kovács*, C-5/13, EU:C:2013:705, 38. punkts).

35 Šajā ziņā Ungārijas valdība apgalvo, ka prasība par ierobežojuma samērīgumu, ko Tiesa lietā, kurā tika pieņemts rīkojums *Kovács* (C-5/13, EU:C:2013:705), neuzskatīja par izpildītu, esot izpildīta tādos apstākļos kā pamatlietā aplūkotie, kurā ir runa par "Savienības pilsoni" LESD 20. panta izpratnē, kas nav "darba ņēmējs" LESD 45. panta izpratnē. Proti, kompetento valsts iestāžu veikto pārbaužu iespējas esot ierobežotākas un risks, ka tiks īstenota krāpšana saistībā ar tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietā, it īpaši attiecībā uz Ceļu satiksmes likuma 25.B pantā paredzēto atbrīvojumu no reģistrācijas pienākuma, esot lielāks tāda Savienības pilsoņa gadījumā, kas nav darba ņēmējs. Taču šāda atšķirība starp darba ņēmēju un citu Savienības pilsoņu situāciju attiecībā uz pārbaudes iespējām – pieņemot, ka tā ir pierādīta, – nekādā gadījumā nevar attaisnot to, ka ceļu satiksmes pārbaužu efektivitātes vārdā tiek uzlikts tāds naudassods kā valsts tiesiskajā regulējumā paredzētais.

36 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā aplūkotais neatbilst kapitāla brīvas aprites principam LESD 63. panta izpratnē, un tādējādi nav jāatbild uz jautājumiem, kas uzdoti attiecībā uz LESD 20. panta 2. punkta a) apakšpunktu.

37 Tādējādi uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka LESD 63. panta 1. punktam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts, ka principā ceļu satiksmē attiecīgās dalībvalsts ceļu tīklā drīkst piedalīties tikai transportlīdzekļi ar šīs valsts iestāžu izsniegtu administratīvu atļauju un numura zīmēm un ka šīs dalībvalsts iedzīvotājam, kurš vēlas atsaukties uz atkāpi no šā noteikuma, pamatojoties uz to, ka viņš izmanto transportlīdzekli, ko viņa rīcībā nodevis minētā transportlīdzekļa valdītājs, kurš ir nodibināts citā dalībvalstī, ir jāspēj policijas pārbaudes laikā uzreiz pierādīt, ka viņš atbilst šīs atkāpes piemērošanas nosacījumiem, kādi paredzēti attiecīgajā valsts tiesiskajā regulējumā, pretējā gadījumā viņam nekavējoties un bez iespējas tikt no tā atbrīvotam uzliek naudassodu, kas atbilst naudassodam, kāds ir piemērojams reģistrācijas pienākuma pārkāpuma gadījumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

38 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (septītā palāta) nospriež:

LESD 63. panta 1. punktam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts, ka principā ceļu satiksmē attiecīgās dalībvalsts ceļu tīklā drīkst piedalīties tikai transportlīdzekļi ar šīs valsts iestāžu izsniegtu administratīvu atļauju un numura zīmēm un ka šīs pašas dalībvalsts iedzīvotājam, kurš vēlas atsaukties uz atkāpi no šā noteikuma, pamatojoties uz to, ka viņš izmanto transportlīdzekli, ko viņa rīcībā nodevis minētā transportlīdzekļa valdītājs, kurš ir nodibināts citā dalībvalstī, ir jāspēj policijas pārbaudes laikā uzreiz pierādīt, ka viņš atbilst šīs atkāpes piemērošanas nosacījumiem, kādi paredzēti attiecīgajā valsts tiesiskajā regulējumā, pretējā gadījumā viņam nekavējoties un bez iespējas tikt no tā atbrīvotam uzliek naudassodu, kas atbilst naudassodam, kāds ir piemērojams reģistrācijas pienākuma pārkāpuma gadījumā.

[Paraksti]